

1 Amaç

Organik Tarım ve diğer ilgili standartlar çerçevesinde hazırlanmış olan BİOLAND Kalite El Kitabı çerçevesinde ürün belgelendirmesi yapan BİOLAND Belgelendirme sürecinde sadece ürün numunelerinde kalıntılarının tespitini sağlayan analizleri kendi iç kaynakları ile gerçekleştirememektedir.

Bu talimatta; BİOLAND tarafından “TS EN ISO/IEC 17065 Uygunluk değerlendirmesi- Ürün, proses ve hizmet belgelendirmesi yapan kuruluşlar için şartlar“ standardı uyumunda yürütülecek ürün belgelendirme çalışmalarında; ürünlerden alınan numunelerde kalıntı analizinin yapılması amacıyla kullanılacak taşeron laboratuvarların değerlendirilmesi, seçimi, sözleşme yapılması, periyodik olarak değerlendirilmesi ve çalışmanın sona ermesi ile ilgili esaslarının ve sorumlulukların belirlenmesini amaçlamaktadır.

2 Genel

Bu prosedür, ürün numunelerinde analiz hizmetinin taşere edileceği laboratuvarların, tespiti, değerlendirilmesi, seçimini, sözleşme yapılması, periyodik olarak değerlendirilmesi ve çalışmanın sonra erdirilmesi süreçlerini kapsar.

3 Sorumlular

Bu talimatın yürütülmesinden Kalite Yöneticisi ve Belgelendirme sorumlusu sorumludur.

4 Taşeron Seçimi ve Değerlendirme

4.1 Laboratuvar Yeterlilik Şartları

BİOLAND, çalışacağı laboratuvarlarda aşağıdaki şartları arar:

- LABORATUVAR T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’ndan alınmış olan “Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı Faaliyet İzin Belgesi” ne sahip olmalı ve “Yetkili Laboratuvar” olarak hizmet sunmalıdır.
- Yurtdışındaki ve yurt içindeki laboratuvarlar “Gıda Analizi” kapsamında EA veya IAF üyesi (MLA imzalamış) herhangi bir akreditasyon kuruluşu tarafından “TS EN ISO/IEC 17025:2012 Deney ve kalibrasyon laboratuvarlarının yeterliliği için genel şartlar” standardına göre akredite edilmiş olmalıdır.
- Türk Gıda Kodeksinde gıda maddelerinde müsaade edilen kalıntı limitlerini belirleyebilecek analizleri yapabilir olmalıdır. Akreditasyonu bunları kapsamalıdır.

Bu şartları sağlayan laboratuvarlardan aşağıdaki dokümanlar istenir:

• TS EN ISO/IEC 17025:2012 standardına göre “Gıda Analizi” konusunda akredite olduğunun kanıtı, akreditasyon belgesinin bir kopyası, ayrıca hangi kapsamlarda akredite olduğunu gösteren teknik ekler (akreditasyon kapsamı),

•T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’ndan alınmış olan “Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı Faaliyet İzin Belgesi” nin bir kopyası.

Laboratuvar, BİOLAND’nin ürün belgelendirmesi talep eden müşterilerinden alarak laboratuvar’a gönderdiği numunelerde gerçekleştireceği analizler kapsamında TÜRKAK veya MLA-(Multi Lateral Agreement) çok taraflı anlaşmaları imzalayan herhangi bir diğer akreditasyon kuruluşu tarafından TS EN ISO/IEC 17025:2012’in uygulanabilir normlarına göre akredite edilmiş olmalıdır. Akreditasyon, Ayrıca laboratuvar yurtiçinde hizmet veren bir laboratuvar ise T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’ndan alınan “Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı Faaliyet İzin Belgesi”ne sahip olmalıdır. Laboratuvar, BİOLAND’e hizmet verdiği sürece bu yetki ve akreditasyonların geçerliliğini korumak zorundadır. Laboratuvar, bunlardan birinin geçerliliğini yitirmesi halinde bu durumu derhal BİOLAND’e bildireceğini (3 gün içerisinde) beyan edecektir.

Belgelendirme başvurusuna ilişkin olarak başvuru öncesinde tamamlanan değerlendirme sonuçlarını sadece; sonuçların sorumluluğunu üstlendiğinde ve değerlendirmeyi gerçekleştiren dış kaynaklı kuruluşun yer alan şartları ve belgelendirme programında belirtilen şartları yerine getirdiğinden emin olduğunda kabul eder. Emin olmadığında örneğin ürünü tekrar analize göndermek veya üreticinin yeniden kontrol edilmesi gibi yollara başvurur

*Taşerona yaptıracağı analiz hizmetleri konusunda numunenin gönderileceği laboratuvarı PR01 FR06 Organik Tarım Hayvancılık Kontrol Planı Formu, **PR01 FR05 Organik Tarım Bitkisel Üretim Kontrol Planı Formu ve PR01 FR04 Organik Ürün İşleme ve Ürün İşletme Kontrol Planı Formu** ile bildirerek müteşebbisin onayını alır*

5.1.1 Analiz Yöntemi

Laboratuvar hedef kalıntı analiz listesinde bulunan kalıntıların taranması için teknik yeterlikte olmalıdır.

5.1.2 Laboratuvarın Yeterliliğinin Değerlendirilmesi

Her iki taraf da yapılacak işlemler sonucu elde ettikleri bilgiyi gizli tutacaklarını ve bu bilgiyi edinilme amacı dışında kullanmayacaklarını beyan ederler. Laboratuvar yönetimi ve çalışanları Laboratuvara gelen bilgileri ve verilerin hiçbirini, BİOLAND ve ilgili resmi yerler (Akreditasyon Kurumu ve T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı) dışındakilere veremez. Laboratuvar ve BİOLAND yapılan anlaşma dahilindeki bilgileri ve verileri, akreditasyon kuruluşu ve Bakanlıkça gerçekleştirilen denetimlerde kanıt olarak kullanabilir.

Laboratuvarların ve personelinin son 2 yıl içerisinde Ürün numunesi analizi yapılacak BİOLAND müşterisi ile; tarafsızlığını, bağımsızlığını ve objektifliğini etkileyebilecek herhangi bir ticari ilişkisinin olmaması gerekir. Ayrıca laboratuvarların ve personelinin BİOLAND Müşterisi ile diğer türden herhangi bir ilişkisinin olmaması gerekir. Laboratuvar, ürünleri analiz edilecek kişi veya kuruluş ile tarafsızlığını, bağımsızlığını ve objektifliğini etkileyebilecek herhangi bir çıkar çatışmasına yol açabilecek ilişkisinin olması durumunda

derhal BİOLAND’i haberdar edecektir. Tarafsızlıklar ilgili böyle bir durumun oluşması halinde Analiz için Onaylı taşeron laboratuvar listesinde yer alan diğer bir laboratuvarla temasa geçilir. Durum ilgili Müşteriye yazılı olarak bildirilir ve onayı alınır

5.2 Anlaşma Yapılması

Kalite Yöneticisi BİOLAND’ in çalışmayı düşündüğü laboratuvar için yeterlilik konusunda ön araştırmasını yapar. Bunun için gerekli dokümanı talep eder. Teknik yeterliliği olan laboratuvarlardan analiz başına ücret teklifini ister. BİOLAND’ in müşterilerinin haklarını korumak açısından Laboratuvar seçiminde analiz başına ücret önemlidir. Çalışılmaya karar verilen laboratuvarla **PR02-S01 Organik Tarım Laboratuvar Sözleşmesi** imzalanır. Birden fazla laboratuvarla sözleşme yapılarak Müşterilere seçim yapma şansı tanınır. Sözleşme yapılan laboratuvarlar **PR02-L01 Onaylı taşeron laboratuvar listesine** kaydedilir.

5.3 Laboratuvar ile Çalışma

PR02-TLM01 Numune Alma Talimatı çerçevesinde Kontrol çalışması yürütülürken kontrolör tarafından alınan numune **PR02-FR01 Numune Alma Tutanağı Formu** ile etiketlendikten ve mühürlendikten sonra laboratuvara, gönderilir. Aynı yerden çok sayıda numuneler alındığında kontrolör alınan numuneleri **PR02-SL02 Numune Tanımlama Listesi** ’inde listeleterek laboratuvara gönderebilir.

Eğer anlaşmalı laboratuvarın numune etiketlenmesi ve takibi için bir formu varsa tutanağa ilaveten, numune gönderilirken bu form da kullanılabilir. Tutanak ve varsa laboratuvar formu ilgili müşteri dosyasına konur.

Laboratuvar numune analizlerini, BİOLAND ile imzalamış olduğu **PR02-S01 Organik Tarım Laboratuvar Sözleşmesi** esaslarına bağlı kalarak yapar; analiz sonuçlarını BİOLAND’ e, analiz hizmeti ile ilgili faturayı ise ilgili BİOLAND Müşterisine gönderir.

Analizler Belgelendirme sorumlusu tarafından takip edilerek sonuç raporu alındığında analizin ait olduğu müşterinin kontrolünü yapan Kontrolöre iletir. Analiz raporu ilgili kontrolör tarafından değerlendirilir, kayıt altına alınarak Müşteri dosyasında saklanır.

5.4 Laboratuvarın Değerlendirilmesi

BİOLAND’ in **PR02-LS01 Onaylı taşeron laboratuvar listesinde** yer alan laboratuvarlar periyodik olarak yılda 1 defa değerlendirmeye alınır. Bunun dışında analiz sonuçlarına itiraz ve şikayetler nedeniyle değerlendirme yapılır. Yıllık mutad değerlendirmeleri yapmak üzere **PR02-FR02 Taşeron laboratuvar değerlendirme formu** geliştirilmiştir.

Yapılan sözleşmenin ihlali veya dış kaynak kullanımında ortaya çıkabilecek ihlaller olduğunda

PR02-FR03 Laboratuvar Düzeltici ve Önleyici Faaliyetler Formu düzenlenir ve taşerondan gerçekleştirilen düzeltici faaliyetler ile ilgili bir rapor istenir.

İtiraz ve şikayet vaki olması durumunda ise bunlar **PR.04 İtiraz ve şikayet prosedürüne** göre değerlendirilir. Çalışmalarında aksaklık tespit edilen laboratuvar uyarılacak, gerekli düzeltmenin yapılmaması durumunda onaylı taşeron laboratuvar listesinden çıkarılacaktır.

Taseron laboratuvarlardan gelen analiz raporları hiçbir şekilde ürünler için standartlara uygunluk belgesi niteliğinde değildir, söz konusu ürünün BİOLAND tarafından belgelendirildiği anlamını da taşımaz. Önce gelen analiz sonuçlarının BİOLAND tarafından Türk Gıda Kodeksi'nde organik ürünler için konulan limitlere göre uygun olup olmadığını değerlendirilmesi gerekir. Bu değerlendirme için **PR02-FR04 Analiz Değerlendirme Formu** kullanılır. BİOLAND yapılan bu değerlendirme sonucu belgelendirmenin yapıp Organik Ürün Sertifikası verilip verilmeyeceğine karar verir.

5.5 Anlaşmanın İptali

Laboratuvarlar ile imzalanan sözleşme, laboratuvarın sözleşme şartlarına uymaması, yapılan performans değerlendirmelerinde ön değerlendirme kriterlerinin altında kaldığında iptal edilir. Onaylı taşeron laboratuvar listesi Belgelendirme sorumlusu tarafından güncellenir.